

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošli prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikovcove ulice št. 2.

Oznaniila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 294.

V Ljubljani, v soboto 24. decembra 1892.

Letnik XX.

Čast Bogu in mir ljudem!

Ni ga praznika v katoliški cerkvi, ki bi bil tako priljubljen, kakor je božični praznik; mlado in staro, vse se ga veseli. V mrzli puščobni zimski dobi, ko je zamrzlo vse življenje, je ta dan žarek veselja, katerega nam pošljejo nebesa, prvi svet, oznanjujoč bližajočo se ljubo pomlad. — Ako sploh kedaj, ima gotovo v naših časih, ko je zavlada mrzla zima v srečo človeškega rodu, ko ledena burja boče zamoriti vse življenje, ima gotovo sedaj ta praznik svoj velevažen pomen za človeško družbo. Kako prijetno se prilagaja človeškemu srečo tolažilni, koprneči adretni vzdih svete cerkve, ki pozna revo sedanjega sveta, ki čuti z zemskim trpinom njega dušno in telesno revo! Kakor je pred Kristusom vesoljni svet izražal srčno željo in nado po odrešenju, tako se javlja i sedaj vedno silaje „gemebundum desiderium“ vsega človeštva po pomoči, katera mora v kratkem priti, sicer nastane strašen polom. Pomoč, zadostna pomoč pa more priti le še od Boga, ker človeška pomoč je tu preslaba; človeški rod je zagazil predaleč! Države sicer skušajo, da se izmotajo iz okov, katere so si nadele same, a čim bolj se trudijo, tem tesneje jih oklepajo, čim bolj se kopljejo iz močvirja brezverstva, tem globeje se pogrezajo. Ako pa niti same sebi ne morejo pomagati, kako neki bodo drugim? Zaman ves trud! Najnovejši francoski dogodki, ki vzbujajo nevoljo povsodi, nam to dokazujejo.

Vprašajmo se pa, kaj se bo iz vsega tega izcimilo v bodočem stoletju? Učeni Dömlinger pravi, da je vsako stoletje najboljši komentar prejšnjega. To smemo popolnoma trditi o sedanjem veku; sedaj zori sad semena, katerega je posejale loža v preteklem veku. Kskošno seme pa se seje dandanašnji, da dozori v bodočem stoletju? Najmilejša sodba je,

ako pravimo: „seje se veter“. Pregovor pa pravi: „Kdor seje veter, žel bo vihar!“ In tak vihar, ljut, strašan vihar je neizogibljiv. Kdaj se dvigne ta orkan, je le še vprašanje časa, a daleč gotovo ni več, ker „nasičen je zrak že grozečih snovij“. Seme, posejano že v prošlem stoletju, sedaj zori, v bodočem stoletju pa dozori, z njim dozore vsa pogibeljna semena, posejana v naši dobi od „prosvetljenih, človekoljudnih rok“. Danes ali jutri bode konec te krvave človekoljubnosti, in kaj potem? . . . Razvaline! . . . In kaj na razvalinah? . . . Bog vé!

Čujejo se kliči, obupni, srce pretresujoči kliči smrtno sestradanega človeštva: „Dajte nam kruha, sicer poginemo!“ A slišijo se hkratu vedno bolj pogosto kliči: „Dajte nam kruha, sicer ga vzamemo sami!“ Groza je človeka, ko to posluša, ker takih glasov noče biti konec. Zona stresa tudi „skrbne, poštenovalne“ državnike, ko jim buči v ušesa ta za-nje usodni glas, kakor glas sodnje trobente. Toda le-ti posedajo vendar še vedno zločno za zelenimi mizami in delajo probleme, kako bi moralo biti, tolažijo se s svojo pomočjo in bladno govoré: „Potrpíte, da rešimo nujna vprašanja!“ In tako „nujna vprašanja“ o panamskem prekopu in enakih napravah židovske more pomirjajo umetno od lakote že besnečo maso, in milostno, s skrupulozno natančnostjo deljene smeti in luščine polnijo želodec ubogim trpinom. A to bo le še — od danes do jutri, ker ljudstvo ne vé, kaj se kuha in vari na zelenih mizah, ko pa zvé, tedaj najbrže ne bo „prav umelo“ papirnatih pravic.

Sliši se tudi drug klic. Ta klic je slovesno-resen, ta klic je milobno-sočuten; po vesoljaem svetu se razlega, od njega odmeva hrib in dol. To je proseč, a hkratu grozeč in svarilen glas — naše matere katoliške cerkve, glas njenega vladarja. Sama uboga raja, vkovana v neznosne okove, preganjana in tlačena povsodi, zatira v sebi skrb za-se

in porablja vse svoje moči v tolažbo svojim ljubljenim otrokom.

V globinah človeške reve spoznava še-le popolnejše naš ubogi, omejeni duh, kaj je cerkev vesoljenemu svetu; v teh brezdanjih prepadih, kamor se je strmoglavil nezavesten človeški rod, spoznava svojo zvesto, edino pravo pomočnico ter se skesan k njej vrača! . . . Zal, le neznaten del! Večina njih je le še noče spoznati! in med temi zaslepljenci so najpreje oni, katerim je tega spoznanja pred vsem treba, katerih zaslepljenost poriva v pogin cele narode, cela ljudstva! Siloma si maše ušesa ali si prireajo ropot z drugimi rečmi, da bi ne slišali tega glasu. Toda prišel bo dan, preje ko si morda domnevajo, ko bodo morali — slišati.

Oglašja se sicer temu ali onemu nemirna vest, ki ga opominja, naj porabi edino pomoč, ki se mu sama ponuja, pomoč, ki bo pomagala brez dvoma, ki se želi kot junaška usmiljenka vso žrtvovati bližnjiku v blaginjo. A visoki človeški pameti je to menda preveliko, prehudo ponižanje, iskati pomoči pri — dekli; a ta dekla je gospa-kraljica, v prisilni, neznosni sužnosti! In vendar — naj si izbirajo „veleumi“ kakoršna-koli sredstva, da zace-lijó človeški družbi skeleče rane; zdravila ni družega, nego — vera katoliška. Kristus se mora duhovno poroditi i v srečo vsakega posamnika in v srečo celih narodov, Kristus mora postati zopet zakonodajalec zakonodajalcev. Ako se Kristus iznova porodi v krščanski družbi, prerodi se človeška družba in prerodeni in pomlajeni vrne se njej nekdanja moč in žilavost, začne novo življenje, nova doba — „aurea aetas“!

To prepričanje se ne dá vsiliti; toda, kdor noče tega verovati, skusil bo prej ali slej sam, ko bo za-nj morda prepozno. Katoliško krščanstvo, ki je premagalo oholo paganstvo, ki je strmoglavilo vse krive vere, ki je, samo nezmagano, spremilo k grobu

LISTEK.

Zgodba svete noči.

Slika z naših gôr. — Jos. Svoboda.

Tri dni je brila mrzla božična burja po naših gorah in nanela debelo plast drobnega, suhega snega. Vsi potje so bili zasneženi in niti najmanjša gaz ni vodila od vasi do vasi, ker nihče ni hotel v burji in snegu izpod domačega krova. Naposled je bilo snega in burje tudi našim utrjenim ljudem dovolj, začeli so mrmrati, češ, snéga bode preveč tako, da nihče ne bode mogel k polnočnici in na sveti dan k masi doli v dolino. Dvomili so, da je tako vreme sedaj res po božji volji in ugibali, ali neha mesti pred večerom, ali bode snežilo še bolj, da bodo imeli snega do strešne kapí.

Popoldne pred Svetim dnem poneha burja, sneženi kosmi so padali vedno bolj počasi, vedno večji, redkejši in naposled preneha snežiti. Oh, kako so se razveselili seljani na Sloki gori! Urno so vzeli lopate in se spravili nad sneg. Hitro je bila pot od soseda do soseda narejena, razmetan sneg po vasi, da je mogel soséd k sosedu, prijatelj h prijatelju, da se pomenijo, kdo pojde v cerkev . . .

Megle, ki so se vlačile po zraku, postajale so svetlejšje in tu in tam se je pokazala skozi pre-

trgane oblake proga sinjega nebesa. Prijazni solnični žarki so silili skozi oblake. Megle so bile vedno tanjše in redkejše, popihnil je nekoliko sever, razkadil je megle in razgnal oblake in nebo je bilo čisto in jasno, kakor ribje oko, da se je večerno solnce prijazno oziralo po zemlji, poljubljalo naposled večerne gore in se skrilo, da prisveti zopet Svetemu dnevu.

Slokogorci so ugibali, ali bi šli v cerkev ali ne. Snega je bilo skoraj do rogovile, gazi nobene in do cerkve skoraj uro hoda v suhem potu. Premisljali so, ali bi šli ali ne.

„Jaz grem, ako gre še kdo“, oglašil se krepek mladenič.

„Jaz tudi! jaz tudi!“ oglašali so se potem drug za drugim možje in mladeniči tako, da so se naposled ojunačila tudi dekleta in sklenila iti h polnočnici.

Pot je res slaba, toda tolažili so se, da morda pridejo še iz družih sel ljudje v cerkev in jim naredé nekoliko gazi.

Bilo je torej sklenjeno, da gredó zvečer v cerkev. Pripravljali so brezove plamenice, da si razsvetlujejo pot, ker je bil ravno mlad mesec.

In ko izvé stari pobožni kotar Anžiček, da gredó vaščani k polnočnici, razveseli se in reče:

„Jaz grem tudi. Kar v cerkev hodim in častim Boga, bil sem še vsako leto pri polnočnici. Zakaj

bi letos ne šel? Morda bi kaj prav ne bilo, ako bi letos ne šel, ko se hodim lahko, saj Bog edini vé, ako dočakam prihodnjega Božiča ali ne —.

„Oh, kam pojdete, pot je slaba, vi ste pa že stari, kar doma molite,“ odgovarjajo mu domači, ko jim pové, da misli iti z njimi v cerkev.

„Ej vi, zakaj bi ostal doma, zakaj? Vsaj sem tudi danes teden, ko sem šel k spovedi v cerkev prav lahko hodil tje in nazaj. Za vami pojdem, po gazu, saj sem še krepak in ako Bog dá, dospem v dolino. Nikdar mi ne ugaja tako v cerkvi, kakor v božični noči, ko vse miglja lučic, ko orglje tako praznično doné in se prepevajo lepe pesmi o Jezusovem rojstvu, slišati jo moram zopet:“

„Sveti Jožef in Marija
Šla sta v mesto Betlehem.“

In starec zapoje hripavo prvo kitico stare, veličastne pesmi, s katero že toliko let naše verno ljudstvo poveličuje rojstvo Božjega deteta.

Niso mu mogli ubraniti iti v cerkev, vstrajal je pri svojem sklepu, kajti vleklo ga je nekaj od doma, zdelo se mu je, da mora proč in v ušesih mu je zvenela stara božična pesem in ga se bolj spominjala Svete noči.

Zmračilo se je. Na večernem nebu je zginjala večerna zarja in nevidna roka je prizigala na čistem nebu neštete luči, da je bilo nebo v hipu kakor velikanski z blestečimi biseri pretkan baldahin.

vse klevetnike svoje, ki je dvignilo do nevrednosti propalo človeštvo k pravi veljavi, uprav to krščanstvo, katoličanstvo — in nobeno drugo! — bo otelo propasti človeški rod, ako ne bo res tako dosleden v svojem besnem sovraštvu do Kristusove vere, da bo raje samega sebe ugonobil, nego se uklonil sv. Križu!

Kar piše Lacordaire o prvem koraku krščanstva v svet, to velja i o drugem koraku, katerega je pričinja in ga mora kmalu odločno izvršiti. „V sredo neskončnih razdorov“, govori slavnj govornik, „in nasprotstev med rodovi, narodi, jeziki, nrami, stvarmi in idejami, obdan v strastno temno mehkužnosti in oholosti, teh večnih sovražnic edinosti, gledal je svet, kako se je dvigalo ljudstvo, ki se ni dalo omejiti od rek in gor, ki, sezajoče od enega konca zemlje do drugega, ni le priznavalo istih zakonov in vladarstev, temveč tudi uprav isto mislilo in hotelo in se vkljub vedno svobodnemu gibanju čutilo bolj enotno, nego so narodi po najstrožjem prisilnem zakonu. Tedaj se je poklonil sever jugu, in vzhod je govoril zahodu: poznam te, kdo si! In ubožec je sedel ob stran bogatinu, ne da bi ga ujezil, rokodelc je poučeval modrijana, ki se ni čudil, da je on manj učen, nego oni; služnik je ljubil veljaka, in veljak ljubil služnika, omikanec je utiral solze divjaku; za vsako betežnost je bilo v izbilju postrežljivih prijateljev in ubožnost je živela le še zato, da se je ljubezen nasičevala... Moč se je zgrudila pred oslabeleostjo v prah, rob je postal prost, ne da bi prosil svobode in ves svet je spoznal, da je le ena vera, en krst, le en Gospod in Bog: katoliška cerkev je stopila v zgodovino!“

V pregrehah in hudobijah ostarel svet in radi tega bližajoč se popolni propasti, pomladil se je, ko se je zasvetila luč svete vere čez zemlje krog. Jelo je klti novo življenje, življenje, vredno človeka, napočila je zlata doba.

A žal! Kratka je bila ta doba. Človek si je jel iz nova kopati sam svoj grob. Vidi se, da on noče biti srečen, ako mu srečo nakloni Bog; ne, njegov napuh hoče uživati srečo, z lastnim trudom priborjeno. „Qui habitat in coelis, irridebit eos!“ Iščejo si take sreče že skoro 2000 let, a doslej je njih „veleum“ ni še zasledil; izkopal pa si je globoko, brezdanko jamo, katera jih je že neštivilno požrla, a vrnila — nikogar!

In ta prepad se še nadalje navrtuje, žrelo se širi na vse strani, ob njegovem robu se raja v divjem „salto mortale“ — tolpa izginja za tolpo v prepadu, ker jim zmanjkuje tal pod nogami. In zaslepljeni rod tega ne opazi! Kako neki? Dovolj, da je „Ego“ varen!

Ali napoči torej zopet kedaj nova doba, ako ne zlata, vsaj srebrna? ... Bog vé! Upajo nekateri, da se vračajo stari, srečni časi. Pravijo, da gledajo na krščanskem nebu, kako vstaja veličastna zarja. Da, res je! Ves katoliški svet gleda vzhajajočo svetlo zarjo! Res je! Svetli se na vsem katoliškem nebu, čarno-krasno se svetli, zarja vzhaja — — toda, oh,

je-li ta zarja jutranja ali — večerna? Bog vé! ... Je-li svetla „Luč na nebu“, danica ali večernica? ... Kdo vé?

A zgodi se, kar hoče Bog! Pripravljeni smo na vse! Naj pride karkoli si budi, katoliški cerkvi in nje zvestim otrokom se ni bati. „Memor fui indiciorum tuorum a saeculo, Domine, et consolatus sum.“ Doživela je že neštivilno viharjev in orkanov, a še danes stoji, morda v lepšem cvetu, ko nekda. Naj porazi brezverstvo delo božje na zemlji, naj napoči zopet doba mučeniška, cerkev se je ne boji. V ognju se čisti zlato. In če se ima cerkev tudi zopet umakniti v katakombe, — ne bojimo se! Ko bi človeštvo v svoji ljuti besnosti samo sebe moralno ugonobilo, ko se bo napojila do smrti človeška strast, ko bo hudobija premagala samo sebe, vzklila bo zopet iz temnih podzemeljskih jam pomlajena katoliška cerkev v celi svoji slavi in bo kot ljubeča, neutrudno delavna mati iz nova jela orati ledino in zidati na razvalinah razsvetljenega človeškega uma in napuha vse, kar je ukončala sovražna sila!

Tedaj, ko se bo ubrano in v svetem jedinstvu pelo po svetu: Slava Gospodu v višavah, tedaj bo zavladal tudi mir po širni zemlji. Prejeto! Slavo Bogu, če hočete imeti mir. To je pogoj! In miru je potrebno človeštvo; po miru zdičujejo države, zdičuje Avstrija, zdičuje tudi — naš narod! Božje Dete nam ga ponuja, a zahteva zato, da skazemo „Bogu slavo in čast!“, zahteva sebi kraljestvo, zahteva gospodstvo mej nam. Vi si želite miru! Kličite s cerkvijo: O Emmanuel, Rex et legifer noster, expectatio Gentium, et Salvator earum: veni ad salvandum nos, Domine, Deus noster! Liga + 20.

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. decembra.

Notranje dežele.

Program nove večine. Neki oficijozni dunajski list je kot program nove večine objavil, da se konservativci, ki vstopijo v novo večino, odrečejo verski šoli, zato se jim pa zagotovi, da se pravice deželni zborov v šolskih stvaréh ne bodo več omejevale. Na Koroškem, Kranjskem in Štajerskem se Slovincem pusti sedanja posest in ne bodo se izdale nobene jezikovne naredbe, ki bi bile Nemcem v škodo. Zjedinjena levica se pa odreče nadaljevanju češko-nemške sprave, dokler za to ne pride ugodnejši čas. V večino s takim programom bodo pač težko vstopili slovenski konservativni poslanci. Zahtevi po verski šoli se ne morejo odreči. Točka, da se Slovincem varuje le sedanja posest, je pa nam nevarna v narodnem oziru. Na Koroškem še ni niti slovenskih ljudskih šol, zatorej Slovenci ne moremo ostati pri tem, kar že imamo, temveč moramo vedno zahtevati, da se nam dá, kar nam gre po ustavi.

Nova večina in Mladočehi. Oficijozni listi zagotavljajo, da vlada hoče sestaviti novo večino samo iz zmernih elementov. Mladočehov nikakor nikakor ne vsprejme Tasse v novo večino,

ker ga loči od njih notranja in znanja politika. Vidi se torej, da Mladočehi s svojim postopanjem grofa Tasseja nikakor še niso pripravili, da bi računali z njimi. Želeti bi bilo, da bi češki zastopniki izpoznali, da sami na Dunaju ne opravijo nič in se pridružijo ostali desnici. Seveda do tega spoznanja je še daleč. Mladočehi si tudi ne upajo pridružiti desnici, da bi se jim ne očitalo, da se nastopili pot, po kateri so hodili staročasi. S časom bodo že popustili sedanje politiko, ko bodo tudi se prebratstvo spoznalo, da čeških zastopnikov glas tako dolgo ne bode se dosti poševal, dokler ostanejo osamljeni in da Mladočehi nobenih zaveznikov ne dobodo, dokler bodo hodili po sedanjih potih.

Onemoglost Mladočehov. Kdor je čital mladočehske liste pred zadnjimi državnozbornskimi volitvami in malo po volitvah, bil bi mislil, da Mladočehom ne bode ničesa nemogoče. Kako se pa razlikuje od tedanje ponosne pisave sedanja potrtost v dunajskih dopisih Gregorčevega glasila. Dopisnik, to je državni poslanec Elm, priznava, da Mladočehi nima jo toliko vpliva, da bi mogli preprečiti, da levičarji ne pridejo na krmilo. Se niti na to ne morejo nič vplivati, kam se nagne zmaga v boju mej Tassejem in levico. Dopisnik priznava, da se za Mladočeha druge stranke vedno manj brigajo. S prva so jih še iskale, ali sedaj pa nobena stranka niti drobtinice ni pripravljena več dati za mladočehsko pomoč. Kaj si neki morajo misliti volilci, ko čitajo taka vzdihovanja. Za češki narod pač ni častno, če ima na Dunaju zastopnike, za katere se vse druge stranke tako malo zmenijo. Zares, čemu hodijo Mladočehi na Dunaj, če so res tako peto kolo na vozu, in če že za njih prijateljstvo nikdo ne mara in njih nasprotstva se nikdo več ne boji.

Nova večina in Poljaki. Poljski listi naglašajo, da brez levice se ne dá sestaviti nobena večina, ker Mladočehi hodijo svoja pota. Večina se bode dala sestaviti le po potu kompromisa. Dolgo so poljski listi bili proti zvezi z levico, sedaj so pa že mnogi za tako zvezo, sedaj gre le še za svoto, katera se mora plačati Poljakom za pomoč. Poljaki zahtevajo, da se v prvi vrsti pomnoži število galjskih državnih poslancev, da bodo imeli še večji vpliv v državnem zboru. Za tako premembo volilnega reda je pa potrebno dvetretjinske večine, in te pa brez nekaterih frakcij Hohenwartovega kluba ne bode moč dobiti. To je pa vzrok, da sedaj Poljaki ne pusté tega kluba odriniti v stran. Je li levica voljna dovoliti v poljske zahteve, ne vemo. Vsekako bode pa dolžnost naših poslancev, da se potegnejo za Slovincem pravičnejši volilni red, če bi se začel volilni red kaj preminjati v zbornici.

Občinske stvari v Libercu. Predloga občinskega računa za leto 1891 se je predložila še le sedaj, ko bi se prav za prav morala predložiti že v marcu. Član kuratorja sedanje premoženjske uprave, Gustav Jantsch, je v imenu liberalnih somišljenikov protestoval, da so se osebe, ki so imele to stvar v rokah, vzele v zapisnik volilcev, ko so po § 45. občinskega reda zgubile volilno pravico. Vladni komisar je vzel ta ugovor na znanje. Če se bode oziralo na ta ugovor, bivši župan, podžupan in šest mestnih svetnikov ne bode moglo več biti voljenih.

Vnanje države.

Panamska aféra. Po časopisih se razširja novica, da je zbornični predsednik od panamske družbe dobil v vsem 900.000 frankov, seveda največ v politične namene. Ko ga je zaslislala panamska

(Dalje v prilogi.)

Krasna zimska noč je zavijala zemljo v svoja mehka krila, sveta in krasna zlasti zato, ker se je pred vekom v tej noči rodilo Božje dete.

Ko se stemni popolnoma, zadone cerkveni zvonovi po dolih in gričih in lahen vetrič prinaša na svojih nevidnih krilih njihovo harmonično zvenenje tudi v samotne gorske vasi. Ljudstvo moli, kadi in kropi z blagoslovljeno vodo proseč blagoslova božjega, katerega rosi zlasti v sveti noči dobrotljivo nebo. —

Slekogorci so bili skoraj praznično oblečeni in ko zasveti na vasi prva plamenica, prihajajo iz hiš, da gredo doli v dolino k polnočnici. Vesele in zadovoljne obraze je obseval krvavi žar plamenic, oni, ki so morali ostati doma, so zavidali tem, kateri so odhajali v cerkev. Nikogar ni strasila slaba pot. Uvrsté se. Prvi so šli najkrepkejši in tako drug za drugim, zadnji je hodil kotar Anžiček, sledeč mladi tovaršiji, ki je gazila srčno debeli sneg in mu tako delala nekoliko poti. Po nasprotnih rebrih so se druge trume pomikale v nizavo in se pozdravljale mahaje ali krožeč s plamenicami po zraku.

Slokogorci so bili izprva kaj veseli. Prezirali so slabo pot in se smejali dovtipom, s katerimi si je ta ali oni pomagal iz snega, kamor se je bil nehoté položil. In ta in oni prične peti kako pesem, pa mu ni hotel pomagati nihče, ker so bili preveč razkropljeni. Kotar Anžiček jih je kaj dobro

dohajal, vedno jim je bil za petami in ako se mu je zdelo, rekel je katero pametno vmes. Ščasoma pa utihnejo in se razkropé. Prvi, ki so bili najmočnejši, kmalu pusté tovaršiji za seboj, češ, bodo že prišli za nami, saj jim delamo pot in tako so šli tu štirje, tam dva ali trije za njimi, naposled je ostal kotar Anžiček sam, ker ni mogel več dohajati mlajših krepkejših tovaršev. Zameril jim tega ni nič, ker si je dejal, da mora vsak za-se najprej skrbeti in potem še-le za druge in se je tolažil, da že sam pride do cerkve, saj so mu naredili pot in cerkvena razsvitljena okna že tudi vidi v dolino in sedaj ne more več zaiti. Tako gre sam nekaj časa, pa prihajalo mu je nekaj čudno k srcu in v glavo. Srce mu je utripalo, noge so postajale trudne, da jih je komaj prestavljal, glava težka in spanec mu je nagajal, da je komaj še gledal. Vsak hip mu je bilo težje, naposled, ko ne more več naprej, sede v sneg, da bi se nekoliko odpočil in potem z novimi močmi spel po slabej poti. Pogleda v dolino, kjer stoji prostorni hram, pogleda v nebo, katerega so krasili milijoni zvezd, nato pa zamizi in nasloni glavo v roke, katere je upiral ob kolena. Mraza ni čutil in zdelo se mu je, kakor bi bil v svoji postelji.

Zaspi in krasne sanje objamejo njegovo dušo. Sanjalo se mu je, da je v cerkvi. Polnočnica je; stari župnik mašuje na okrašenem oltarju. Vse miglja v lučicah, orglje doné in pevci in ljudstvo

poje: V stalci — Na slamci — Se dete rodi itd. Toda še predno mine maša, odgrne se cerkveni strop, stene se razmaknejo in nad seboj ugleda zvezdnato nebo in tujo pokrajino okoli sebe. Čutil se je izprva čudni izpremembi, pa ko bolj natanko motri okolico, zdi se mu, da sedi pri čedi ovac in nižje na hribu ugleda ovčjo stajo, okoli katere se gnetejo pastirji, a nad njo plavajo angelji in pevaje oznanjujejo rojstvo Jezusovo. V tistem hipu hoče sam vstati, da bi hitel tja, pa ne more, noge so trde, tako, da se nikakor ne more vzdigniti. Strese se, sanja zgine, pogleda — takoj zopet zaspi in spi spanje — brez sanj. Farni zvonovi pa zazvone naznanjajoč, da se je pričela maša in po vaseh se razlegajo streli iz samokresov, naznanjajoč, da ljudstvo bdi in s tem časti spomin rojstva božjega. Nad zemljo pa se je razpenjalo nebo v vsej svoji zimski krasoti, drevje je ječalo pod sneženo težo in mrzaj je pritiskal.

Zjutraj so se vračali Slokogorci domov. Iskali so nekaj časa Anžička po farni vasi, ker ga pa ni bilo, mislili so, da se je že sam vrnil. Zadovoljni so se vračali nazaj v svoje gorsko selo. — Kako so strmeli, ko so našli Anžička v snegu sedečega. Obuditi ga niso mogli več.

„Bog mu daj večni mir in pokoj!“ dejali so vaščani ter ga nesli v vas mrtvega.

Namestu v cerkvi praznoval je kotar Anžiček v nebesih veselo božično noč!

komisija, je Floquet vse te izjave proglasil za laž. Dokazov proti njemu baje dosedaj še nimajo nobenih zanesljivih. Pokazalo se je pa že, da je več boulangistov zasmetanih v to stvar. Sedaj se imenujejo: Naquet, St. Martin, Laguerre in Laur. Dosedaj so boulangisti največ kričali o goljufijah, sedaj so pa že precej utihli.

Andreuxove izpovedbe so panamsko afero precej pojasnile. Bivši policijski prefekt je sam videl pri Hertzu zapisnik 104 poslancev, ki so dobili od panamske družbe denarjev. Kolikor se je spominjal, je Andreux povedal imena. Nekatera je prikril. Izrazil je pa upanje, da se bode dotični seznam dobil od Hertza samega. Iz Andreuxove izpovedbe je jasno, zakaj se je Reinach obrnil do Hertza. Ta mož ima v rokah vse dokaze. Andreux je tisti mož, ki je časopisom na skrivnem poročal o podkupljenih osebah. Je li to storil na podlagi tega, kar se je spominjal iz onega seznama, ki ga je videl pri Hertzu, ali mu je Hertz morda še sproti pošiljal taka poročila, ali pa ima še druge vire, tega pa panamski enketi ni vsega točno povedal. Le to je trdil, da on veliko vé, pa vsega povedati ne more. O Reinachu je Andreux marsikaj nelepega povedal. Mej drugim, da mu je upravni svetnik Cottu dal tri četrti milijona, s katerim naj podkupi ministre, da bodo porabili svoj vpliv za panamsko podjetje. Ta denar je pa v Reinachovih žepih ostal. Pri Hertzu je bil pred smrtjo Reinach, da bi vplival na „Libre Parole“, da molči, pri Constansu pa, da bi vplival na „Cocarde“.

Bolgarija. Zastopniki treh velevlastij so Stambolovu odgovarjali, da naj opusti premembo ustave, ali ministerski predsednik se ni dal pregovoriti, ko si je večino zagotovil. V kratkem se razpiše volitve za veliko sobranje, katero reši končno to zadevo. Vlada se nadeja, da dobi pri volitvah veliko večino. Radoslavov si nekda prizadeva, da bi pregovoril kneza, da se opusti revizija ustave, pa najbrž ne bode ničesar opravil.

„Matica Slovenska“.

XCIII. odborova seja v soboto dne 17. dec. 1892. (Konec.)

Od zadnje odborove seje je pristopilo društvu vnovič in na novo 121 letnikov. Za lani je plačalo Matici udnino 1755, za letos dozdaj 1805 letnih udov.

Pristopili so pa društvu:

1. Bajec Alojzij, učitelj v Lomu. 2. Balič Jos., učitelj v Avčah. 3. Bauer Simon, župnik na Peravi pri Beljaku. 4. Božič Fr., bogoslovec v Ljubljani. 5. Božič Ivan, posestnik v Podragi. 6. Bralno društvo v Škofji Loki. 7. Bralno društvo v Veržejah. 8. Cerar Ivan, učitelj v Skočjanu. 9. Cargo Angel, vikar v Ligu. 10. Čeh Václav, kaplan v Železni Kapli. 11. Čitalnica narodna v Kanalu. 12. Črilek Iv., učitelj pri sv. Juriju na Ščavnici. 13. Dolencec Fr., trgovec v Mariboru. 14. Dolinar Ivan, bogoslovec v Ljubljani. 15. Dostal Josip, bogoslovec v Ljubljani. 16. Ekert Franc, župnik pri M. B. Snežni v Pragi. 17. Fakin Anton, učitelj v Repentabru. 18. Ferhnc Franc, učitelj v Šmariju pri Jelšah. 19. Finžgar Franc, bogoslovec v Ljubljani. 20. Francovich K., c. kr. okrajni sodni pristav v Kanalu. 21. Furlan Andrej, bogoslovec v Gorici. 22. Gajšek Iv., župnik pri Sv. Vidu. 23. Gorišek Ivan, bogoslovec v Mariboru. 24. Guzelj Slavoj, c. kr. gozdni asistent v Podgradu. 25. Hrastelj Gregor, kaplan v Slivnici. 26. Hribovšek Karol, kanonik in sem. ravnatelj v Mariboru. 27. Hudovernik Janko, not. kandidat v Kostanjevici. 28. Hüttner Dragotin, kaplan v Žabnicah. 29. Jaklič Karol, bogoslovec v Ljubljani. 30. Jakopič Fr., trgovec in posestnik v Ljubljani. 31. Jakš Franc, posestnik v St. Petru. 32. Jentl Bern., trgovski poslovodja v Mariboru. 33. Jug Tomaž, nadučitelj v Solkanu. 34. Juh Jos., c. kr. rač. praktikant v Ljubljani. 35. Jurčič Josip, župnik pri Sv. Lenartu. 36. Jurkovič Franc, nadučitelj v Šmariju pri Jelšah. 37. Kadivec Antonija, pos. v Ljubljani. 38. Karlin Jurij, bogoslovec v Ljubljani. 39. Kartni Hugon, drd. jur. in posestnik v Šmariju pri Jelšah. 40. Kastelic Matija, bogoslovec v Ljubljani. 41. Katnik Franc, župnik v Podgorjah. 42. Kazafura Anton, učitelj v Ročinju. 43. Kette Vojt., železniški inženir. 44. dr. Kladva Ivan, c. kr. sodni pristav v Kamniku. 45. Klanjšek Franc, bogoslovec v Gorici. 46. dr. Klasinc Ivan, odvetnik v Gradcu. 47. dr. Klimek Emil, zdravnik na Bledu. 48. Klučevšek Ignacij, župnik v Šmihelu. 49. Klobus Valentin, župnik na Slapu. 50. Klopčič Franc, duhovnik v Selcih. 51. Kufic Josip, sem. duhovnik v Ljubljani. 52. Knjižnica župnije trnove v Ljubljani. 53. Kofol Franc, c. kr. davkar v Kanalu. 54. Kolšek Vinko, c. kr. notar v Kranjski Gori. 55. Končan

Fortunat, bogoslovec v Mariboru. 56. Koprivec P., bogoslovec v Ljubljani. 57. Kovačič Franc, bogoslovec v Mariboru. 58. Kranjc Ivan, veleposestnik v St. Ilju. 59. Krančič Josip, bogoslovec v Mariboru. 60. Kratochwill Edvard, c. kr. tab. oficijal v Kotoru. 61. Kumar Karol, bogoslovec v Mariboru. 62. Lasnik Stefan, župnik v St. Vidu (Kor.). 63. Leban Karolina, učiteljica v Kanalu. 64. Majcen Josip, knezoškof. tajnik v Mariboru. 65. Malovrh Gregor, župnik v St. Vidu. 66. Manzoni Eliza, podučiteljica v Kanalu. 67. Martič Valentin, bogoslovec v Ljubljani. 68. Matek Blaž, c. kr. gimnaz. prof. v Mariboru. 69. Matjan Jakob, kaplan v Jesenicah. 70. Medved Anton, bogoslovec v Ljubljani. 71. Milčetič Ivan, kr. gimnaz. profesor v Varaždinu. 72. Mlakar Anton, bogoslovec v Ljubljani. 73. Mlasko Josip, kaplan v Vozenici. 74. dr. Neuberger Moric, dež. okr. zdravnik v Ložu. 75. Oblak Anton, bogoslovec v Ljubljani. 76. Peternel Jakob, župan itd. na Bledu. 77. Pirh Amalija, učiteljica v pri Sv. Vidu. 78. Plantarič Josip, bogoslovec v Ljubljani. 79. Plehan Ivan, bogoslovec v Ljubljani. 80. Ploj Oton, c. kr. notar v Radgoni. 81. Podvinski Anton, kaplan v Sevnici. 82. Porenta Jakob, župnik v Stopičah. 83. Premrov Franc, trgovec, gostilničar in posestnik v Martinjaku. 84. Pristov Ivan, bogoslovec v Ljubljani. 85. dr. Rakež Josip, zdravnik v Ljutomeru. 86. Ravbar Ivan, učitelj v Temnici. 87. Rejec Jakob, kaplan v Komnu. 78. Rihar Matej, sem. duh. v Ljubljani. 89. Rojnik St., nam. uradnik v Gradcu. 90. Rožnik Tom., bogoslovec v Ljubljani. 91. Rudolf Alojzij, kaplan v Trnovem. 92. Rutar Matija, c. kr. okr. sodnik v Podgradu. 93. Seliškar Franc, žel. uradnik na Kozini. 94. Sitter Jos., c. kr. sodn. pristav v Marnbergu. 95. Slanec Fr., učitelj v Radečah. 96. Strnad Josip, bogoslovec v Gorici. 97. Stroj Alojzij, sem. duhovnik v Ljubljani. 98. Sušnik Franc, sodn. sluga v Velikih Laščah. 99. Salamun o. Hijacint, kapucin v Hartbergu. 100. Skerbec Matej, sem. duhovnik v Gorici. 101. Stamberger Lovro, bogoslovec v Mariboru. 102. Stabuc Jernej, provizor v Šmariju pri Jelšah. 103. Štrukelj Ivan, bogoslovec v Ljubljani. 104. Švigelj Josip, bogoslovec v Ljubljani. 105. Tič Lovro, bogoslovec v Ljubljani. 106. Tomažič Andrej, učitelj v Levpi. 107. Trpin Ivan Krst., sem. duhovnik v Ljubljani. 108. Učit. društvo celjskega okraja. 109. Urankar Josip, bogoslovec v Ljubljani. 110. Vamberger Ant., kurat v Messendorfu. 111. Verhunc Iv., posestnik v Selcih. 112. Vilarjeva Polonica v Dobu. 113. Vittori Josip, učitelj v Opatjem Selu. 114. Vodopivec Franc, učitelj v Brestovici. 115. Vrščaj Ivan, učitelj pri Sv. Jurji ob j. žel. 116. Vuga Andrej, vikar v Ročinju. 117. Weiksl Josip, kaplan pri Sv. Križu (Staj.). 118. Zupančič Jakob, župnik pri Sv. Ožbaltu (Staj.). 119. Žmave Jakob, cand. phil. na Dunaju. 120. Žnidaršič Fr., bogoslovec v Ljubljani. 121. Žuraj Ivan, gost. v Šmariji p. J.

Slovstvo.

„Duhovski poslovnik,“ zvezek četrti, je izšel. Ta zadnji zvezek prinaša tudi zaporedno in natančno sestavljeno stvarno kazalo, po katerem je možno, vsak predmet v knjigi urno najti. S tem sešitkom je torej zvršena lepa knjiga, ki bode uradno pisarniško poslovanje v materinščini zelo olajševala slovenskim duhovnikom.

(Životopisi pozabljenih zaslužnih mož.) Prejeli smo ta-le oklic: V prošlih treh vekih rodilo se je narodu našemu lepo število znamenitih mož, ki so vsestransko delovali na širnem polju kulturnem, toda žal, pozabljeni so danes skoro do cela. Da se imena vsaj nekaterih teh veljakov otmó popolnej pozabljenosti, namerjavata podpisana izdati životopise, znamenitih taceh rojakov, ter imata v to svrhu nabranega precej iz obširnega gradiva. Delo, ki bi izhajalo v nedoločenih rokih, v zvezkih, 4 tiskane pole obsezaajočih, — prvi nekako o velikej noči, — dičile bi tudi pojedine slike. Cena zvezku, ki bi bila plačati precej po vsprejemu prvega in vsacega sledečega snopiča bila bi, s „poštino vred“: 35 kr. Delo izide le ako se javi vsaj toliko naročnikov, da se pokrijejo tiskovni stroški. Naročnina se oglašja z dopisnico pod naslovom: Fran Podkrajšek, pošta Sava (Dolenjsko.)

Fridolin Kavčič. Fran Podkrajšek.

„Peljodelstvo najdičniji zanat.“ To knjigo je nagradila „Matica hrvaška,“ spisal jo je Peter Tar-

taglia; izda jo knjižara Dioničke tiskare v Zagrebu, ki pozivlje i Slovence na naročbo.

„Zakoni ukazi in naredbe,“ o davčnih olajšavah ter o državni podpori za vinorodne kraje, koder je trtna uš. — Založil in izdal deželni odbor kranjski. — Knjižica broječa 16 stranij obsega zbirko zakonov ukazov in naredb glede davčnih polajšav in državne podpore za vinorodne kraje poškodovane po trtni uši.

„Zbirka zakonov“ zadevajočih posle občinskega področja. I. zvezek. — Občinski red in občinski volitveni red z dodatkom drugih zakonov, tikajočih se poslov občinskega področja in obrazi. — Priredil dr. Ivan Dečko, odvetnik, dež. poslanec itd. V Celju tiskal in založil Drag. Hribar. Cena 1 gld. 80 kr. v platno vezana 2 gld. 20 kr. — Prepotrebna, praktično vrejena pomožna knjiga za slovensko uradovanje vzlasti občinsko priporočamo v obilno naročbo.

Vrhbosna. izvrstni list kapiteljna vrhbosenskega (sarajevskega) vabi z novega na naročbo ter javlja, da bode donasala drugo leto od preč. nadškofskega ordinarijata potrjeni razloženi prevod sv. pisma v hrvatskem jeziku kot posebno prilogo v osmerki. Drugo leto bode donesla prevod sv. Mateja. krog 12 pol ali krog 200 strani. Vsi naročniki „Vrhbosne“ bodo dobivali to prilogo brezplačno. Drugi pa si lahko naročijo tudi sam prevod sv. pisma; cena za prevod sv. Mateja je 1 gld. a. v. — Obetana leposlovna priloga, mora za letos še izostati, ker se je oglasilo premalo novih naročnikov „Vrhbosni“. — Kdor si hoče naročiti „Vrhbosno“, ali samo prevod sv. pisma, naj se oglašja pred novim letom pri metrop. kapiteljnu „Vrhbosanskem“ v Sarajevu. Cena „Vrhbosni“ je za celo leto 3 for. 50 kr. — Slovenci, pokažite katoliško in slovansko vzajemnost!

Liga + 29

Glasnik Presv. Srca Isusova tiskal se bode v novem letu v Sarajevu. Naročnino (72 kr.) sprejemlje urednik: Ivan Venhuda, župnik v Sarajevskem polju (pošta Sarajevo.)

Liga + 29

Socijalne stvari.

Zborovanje zagrebaške županije. Ne pisali bi o tem, da ni bilo to zborovanje, vršivši se v petek dne 9. decembra, jako poučno za razmere na Hrvatskem. Mameluštvo, katero vzdržuje velikega župana Kovačevića in katero uničuje vse, karkoli bi se kdo usojal družega trditi, daje h kratu velikemu županu brezobzirnega postopanja smér; obnaša se, kakor samodržec in kadar se mu le ne ljubi poslušati nasprotnikovih govorov, ga kar kratko malo ustavi. — Najpreje se je na tak absoluten način izrazila zaupnica možu „evropskega slovesa“ — Wekerlu. Potem se je vkljub raznim ugovorom, vzlasti a. g. samoborskega župnika Forka, sklenilo, da se občina Vel. Gorica razdeli v štiri manje občine, dasi to znači nakladati breme nad 20.000 gld. prebivalstvu. Navajamo dalje predloge a. g. samoborskega župnika, ki pa kažejo, da je onostran Sotle, kakor onostran Litve znana beseda, ki se imenuje korupcija. Predlagal je:

1. Naj se pregledajo zapor pri političnih oblastih, katerih mnogi so bivše kleti ali kaj podobnega; mnogo jih zbolji; mnogo prinese kal — smrti iz takih zaporov.

2. Uradniki, ki so bili že odpuščeni ali kaznovani, naj se ne sprejemljejo več v službe. (Na Hrvatskem je tedaj res vse mogoče!)

3. Višja oblast naj opomni nižje, da bodo uljudne s strankami in ne osorne in surove, naj živé v ljubezni in slogi z drugimi oblastmi, z vojaštvom in duhovstvom, naj brez potrebe ne nalagajo kazni in ne mučijo ljudstva. (Podobni predlog bi še drugod ne bil od škode!)

4. Zbor izreci svojo nevoljo, da so se skušala že večkrat pokopaljšča odvzeti vplivu in nadzorstvu cerkvenemu.

5. Kr. dež vlada se naprosi, naj se zopet proglasi in poostri naredba, da se preprečijo pohujšljivi divji zakoni. Takih je jako veliko; mnogo tudi oglašanih gosposki, a brez vspeha. Niti tedaj se ne postopa, če so dotičniki v najbližjem sorodstvu mej seboj. Ljudje, ki bi morali to grdo zlo vdušiti v kalici, je še branijo in olepšujejo.

6. Ban se prosi, naj vpliva, da se čim preje namesti nadškofijska stolica v Zagrebu.

Izmej predlogov se je po milosti vel. župana sprejel samo prvi.

Panamski škandal je vedno gorji. Sedaj so že znana imena listov, ki so bila podkupljena. Tako n. pr. je dobil „Figaro“ — 500.000 frankov, njegov urednik pa še po vrhu 30.000 frankov, „Petit Journal“ — 300.000 frankov, „Telegraphe“ 120.000, njegov urednik 120.000 fr., „Matin“ 50.000 fr., „Gaulois“ 15.000 fr. — Rajni Rajnah je izdal francoski banki 26 čekov na svoto 3.390.475 frankov. Imena prejemnikov so že znana, imena dveh, ki sta prejela po 1 milijon frankov, pa bo naznanil vodja banke Tière, ki podaja Rajnahove račune, samo sodnji. Kolike moralne vrednosti so taki vsakemu dostopni vlačugarski listi, ki brez načel samo špekulacijo zase delajo z javnim mnenjem, katero hočejo zastopati, je samo ob sebi jasno. Pisali smo že v našem listu, kako so židovski časopisi podkupljivi in kako tudi oni dobivajo tisočake za to, da molče ali še več, da pišejo. „N. Fr. Presse“, ta nesramna židovska pastvorjavateljica resnice in pravice v Avstriji, ki ima žalibog svoje prvo mesto po vseh pisarnah, tudi tam, kjer se leskeče cesarskega orla dični znak, po vseh kavarnah in po privatnih hišah in sicer tudi v rodbinah, ki se katoliškim hočejo prištevati, tedaj ta brezbožna klicarica liberalizma in brezverstva je v nedavnem času izjavila, da je vsakemu na prodaj. V vredniškem delu stane vrstica 5—6 gld. — To lahko vsak bere v „Anzeig-Handbuch“, ki ga izdaje Haasenstein & Vogler (str. 1).

Zanimivo pa je, da imajo pri škandalu panamskem prvo ulogo seveda — židje. Žid je bil Rajnah; agenta, ki sta kupovala glasove pri poslancih — Levi-Kremijé in Artón sta — žida. Židovski žurnalisti so preje največ zakrivivili; in sedaj tudi skušajo zavleči ali celo pokopati celo zadevo. Ob tej priliki piše „France Nouvelle“: „Trebalo bi se bilo združiti, da bi se, kolikor bi bilo možno, odstranili židje iz javnega življenja. A žalibog sebičnost in razujdanost strank dela to zjedinjenje nemogoče, židje pa bolj in bolj lezejo kvišku in gospodarijo v naših pravnih skupščinah noséč vanje tiste snovi npravnega in gmotnega propada, kateri so nekako bistvo tega plemena. Če plemstvo in meščanstvo plačuje obede in bale, ki jim jih prirejajo židje, s tem, da predaje v židovske roke dostojanstvo in dobro ime Francije, je potrebno, da se narod francoski dvigne in obsodi tolpo agitatorjev in špekulantov. Krščansko čuvstvo, slava Bogu, še ni tako oslabilo, da bi ne bilo možno okrepitve javne npravnosti. Sodé po nekaterih znakovih, se bo to preje zgodilo, nego se misli.“

Kako propadlo je časninstvo pariško in kakšne nazore imajo novodobni časniki, se najbolje razvidi iz nekega francoskega lista, ki o tej strašni korupciji piše tako-le: „Te vrste dohodki (sam o sebi pravi, da ni sicer ničesar prejel) so po našem mnenju popolnoma pravilni in nikakor se ne smejo imenovati podkupljenja. Če je za kako stvar treba vzbuditi zanimanje občinstva, je treba časninstva za to. Saj tudi vlada plačuje, da se oglašajo po listih (no, pa menda ne 20 milijonov frankov). Vsak kupec hvali svoje blago in reklame v panamski zadevi niso drugačne, nego li reklame za Zirodeljeve čistilne kapljice.“

Nad 40.000 ljudi je izgubilo svoje premoženje pri panamskem podjetju zato, ker so je podkupljeni listi tako hvalisali in to bodi pravično! Najgorja podlost in brezvestni cinizem se zrcáli iz navedenih besedij. Res je, da niso samo taki listi zaničevanja vredni; mnogo bolj zaslužijo to tisti zastopniki, ki so za denar prodali svoje — glasove.

Ladijedelnica na Reki. Iz Reke se nam piše: Naše mesto vedno bolj napreduje. Dasi je že polno raznovrstnih tovarov, dobi še jedno, namreč tovarno za brode, ali ladijedelnico. Do zdaj so si naša pomorska društva dajala po širnem svetu napravljati svoje brode; v prihodnje se bode to napravljalo doma. Vsekako bode bodoča ladijedelnica v našem mestu velikega pomena. Da bode to gola madjarska naprava, razume se samo po sebi. Madjari hočejo na vsak način tudi na morju prekositi Avstrijo ter imeti tudi tukaj monopol, akoravno so mnogo pozneje prišli do morja. Po sreči jim pa tudi gre vse, česar koli se poprimajo. Res so rojeni pod srečno zvezdo. Kje je njih zemlja, in kje morje? In vendar so že tudi na morju gospodarji. In koliko so že škodovali avstrijskemu pomorskemu društvu „Lloyd“-u!

To društvo se je ustanovilo že leta 1836 ter kmalu šteló do 88 parobrodov, zdaj jih ima samo 75. Med njimi so nekateri pravi morski velikani.

Največji je parobrod „Poseidon“, kateri nese 3900 ton ali 3.900.000 met. stotov.

A Madjari so po strani gledali to društvo. Zato so leta 1881, potem, ko so se bili useli v našo Reko, napravili svoje lastno pomorsko društvo, katero naj bi slabilo lloydove družbo. In res, položaj, katerega Madjari zavzemajo v monarhiji, njih brezozirnost ne le na političnem, temveč tudi na gospodarstvenem polju, njih znanjenost, spretnost železna volja rankega ministra Barossa, vse to jim je pripomoglo do cilja.

In res, njihovo pomorsko društvo je popolnoma doraslo v tem kratkem času družbo „Lloyd“. „Adrija“ ima svoje ravnateljstvo v Budimpešti ter nosi madjarske proizvode v angleške, francoske, nemške in italijanske luke in pa v pristanišča Črnega morja. Lahko to društvo tako napreduje, saj dobi vsako leto od Ogerske 570.000 gld. subvencije.

Tako znajo Madjari obračati vse v svojo korist. Pa to jim še ni dovolj. Zdaj nameravajo tudi v Pešti napraviti rafinarijo za obdelovanje riža, prihajajočega v našo luko. To je popolnoma nepotrebno, ker tukajšnja rafinarija vse obdela, in bi ga še več, ko bi ga le več prihajalo.

Madjari bodo tedaj jedino zato napravili v svoji metropoli omenjeno tovarno, da bodo nam vzeli zasluge ter ga dajali svojim pristnim krenikom ob Donavi. Tudi tu kažejo svoje plemenito (!) srce. Mi naj bomo brez zasluge, naj gladu umiramo, peštanski Madjari pa naj dobé ves zaslužek. Tužno je naše stanje pod madjarskim jarmom, a še tužnejše se nam obeta.

Cerkveni letopis.

O usmiljenih bratih. Kaže se, da dobimo kmalu tudi v Novomestu usmiljene brate. Zato utegnejo čitatelja zanimati njih nastopne vrstice. Leta 1605. ustanovil je knez Karol Liechtenstein prvi samostan usmiljenih bratov na Avstrijskem, in sicer v Feldsbergu. Iz tega samostana razvilo se je tekom časa 48 samostanov z bolnišnicami, in sicer 18 na Avstrijskem, 14 na Ogerskem, 10 na Bavarskem, in 6 v pruski Šleziji. V vseh 49 bolnišnicah delovalo je tekom l. 1891 650 usmiljenih bratov, ki so prehranili 37.639 bolnikov skozi 1.065.327 dni. O kolikem trudu, koliki ljubezni nam spričuje to število. Med tem ko svet hlepi le po bogastvu, ter zatira reveža, trudili so se ti možje za drug milijon, in ga tudi dosegli. V avstrijski redovni provinci deluje 223 članov, med njimi 15 duhovnov 3 doktorji zdravilstva, 5 diplomiranih ranocelnikov in 15 magistrov lekárstva. Takih milijonarjev si tudi mi želimo!

Mohamedovci v Rusiji. Zemlja ob Altajskem pogorju je jako bogata. Ondi prebivajo paganski Kalmidi; toda že dolgo sem se priseljujejo tudi druge narodnosti, žal da prihajajo tudi moslimi. Pred tremi leti se je naselil prvi po imenu Kalamakov v Tavrap; za kratko dōbo je spravil vso kupčijo podse in vrh tega je med tem časom obilo drugih moslimov prišlo v omenjene kraje. Pečajo se z večine s kupčijami; a poleg tega delajo propagando — za svojo vero. Vsak mohamedanec je rojen — propagandist Islamu. Nevarnost je velika, da ne bi kalmiki mesto krščanstva raje sprejeli — mohamedanstvo, tem bolj, ker se je že izvršilo nekaj takih slučajev. Pred kratkim je neki moslim vzel altajsko poganko za ženo. Saj so se tudi ne posebno davno paganski kirgizi pomohamedanili. Dovolj ima dela Rusija, da razširja krščanstvo nevernikom, nego da goni v pravoslavje — zjedinjence.

Škofovska petdesetletnica Leona XIII. Sv. Oče je podelil za leto svojega škofovskega jubileja te-le odpustke: 1. Popolni odpustek za vse v Rim potujoče romarje, 2. Popolni odpustek za katoličane vsega sveta, ki v duhu združeni z rimskimi romarji pred 19. febr. 1893 ali pa kakim drugim dnevom od škofa določenim opravljajo devetdnevno z molitvijo petero odstavkov rožnega venca. — Kedor se želi vdeležiti teh duhovnih milostij, treba da vredno prejme sv. zakramente ter moli po namenu sv. Očeta. 4. Odpustek 300 dni za vsaki dan devetdnevne, duhovnih vaj in misijonov. — Vsi odpustki smejo se darovati v prid dušam v čistščino.

Družba sv. Detinstva ima na nedolžnih otrocih god dné 28. t. m. v uršulinski cerkvi v Ljubljani zjutraj ob 8. uri za ude sv. mašo, popoldne ob 4. uri pa cerkveni govor in litanije.

Udanostne izjave.

Udanostna izjava občine Šmarjeta pri Kle-ve v žu se glasi:

Podpisani odborniki šmarješke občine se z veseljem in brez kacega nasilstva pridružimo udanostnim izjavam, katere Vaši Preuzvišenosti zlasti z gorenjske strani v tako obilnem številu dohajajo. Toda tudi Dolenjska ne sme izostati! Vsaj tudi tukaj biva verno katoliško ljstvo, zvesto udano svojim dušnim pastirjem, zlasti pa še posebno Vaši preuzvišeni osebi, kakor ste se že večkrat lahko osebno prepričali, ko smo Vas povsod z vso spo- dobnostjo sprejemali in pazno poslušali Vaše poljudne i podučne govore. Naj tudi Vaši nasprot- nici zvedo, da Vas ljubimo, spoštujemo, da smo Vam verno udani in da z nevoljo obsojamo vse na- pade na Vas in da se po vsem strinjamo z načeli in nazori I. slovenskega katoliškega shoda, kateri se je pod Vašim pokroviteljstvom tako možato in junško potegnili za naše staro geslo: „Vse za vero, dom, cesarja!“

Šmarjeta dne 20. novembra 1892.

Fr. Ferkolj, župan; Jos. Zalokar, Ant. Weiss, sve- tovalca; V. Gebauer, Fr. Volčič, Jos. Barborič, Jos. Perger, Jan. Metko, Ant. Kerčon, Fr. Ban, Fr. Jeglič, Jos. Povšič, Jan. Medija, Jur. Oberč, Anton Sin- kovec, odborniki.

Udanostna izjava županstva Velike Poljane pri Ribnici:

Z največjim spoštovanjem podpisani občinski odbor z žalostjo opazuje, kako da zlasti po sijajni izvršitvi I. slovenskega katoliškega shoda napred- njaški listi nepoklicano in presrdno napadajo Vašo Prevzvišenost ter sumnjčijo Vaše blage namene, da bi tako ovirali Vaše plemenito delovanje za sv. vero in za naš ljubljani narod. Mi in po nas za- stopani občani srčno želimo, da bi se na podlagi načel I. slovenskega katoliškega shoda naredil mir med našim narodom, in ravno zato Vaši Prevzviše- nosti izrekamo popolno zaupanje, ker ste tako ne- ustrašeno zastopali načela, kateri bodo naš narod gotovo pripeljala do časnega in večnega blagostanja.

Županstvo Velike Poljane pri Ribnici dne 20. novembra 1892.

Franc Andoljšek, župan; Jak. Sile, Jos. Lunder, Matej Prijatelj, Jan. Novak, odborniki.

Udanostna izjava občine Koroška Bela slove:

Podpisani zastopniki občine Koroška Bela na Gorenjskem se radostno in iz prostega nagiba pri- družimo vsem tistim občanarjem, ki so Vaši Prevz- višenosti poslale izjave neomejene udanosti o priliki zlobnega pisarenja slovenskih liberalnih časopisov zoper Vašo Prevzvišeno osebo. Najodločneje obso- jamo tako nedostojno početje, naperjeno proti Vam, posebno pa tudi proti sv. katoliški veri. — Zago- tovljamo Vas, prevzvišeni knez in škof, da se po- polnoma zlagamo z načeli, katere Vi, kakor višji pastir ljubljanske škofije branite in zagovarjate s pravo apostolsko gorečnostjo. — Grom in tresk ne omajata naših gorenjskih velikanov, slično neomah- ljivo stojimo in bomo stali tudi mi na strani svo- jega višjega pastirja, kateremu izrekamo svojo ne- omejeno sinovsko udanost, največje spoštovanje in najponižnejšo pokorščino.

Županstvo Koroška Bela 27. listopada 1892.

Soklič, župan; I. Kokalj, Kolbl, Andr. Smolej, Mat. Noč, Val. Lipovec, Ant. Žumer, Jos. Krevljč, Fr. Rosman, Matej Svetina, odborniki.

Udanostna izjava občine horjulske:

Od vseh strani širne Vaše vladikovine Vam mnogoštevilno dohajajo pismene in ustne izjave najglobokega spoštovanja in prave detinske ljubezni Vam udanih vernikov. Vsi ti pojavi so Vaši Pre- vzvišenosti očitni dokaz, da čeda pozna svojega do- brega pastirja. — Res veliko grenkih trenutkov so Vam povzročili zlasti zadnji čas ne več katoliško čuteči naši sorojaki. Vendar naj Vas, Premilostni, v teh britkostih tolaži zavest, da niste osamljeni. Za soboj imate pogumne in zveste može, kateri so pripravljeni z Vami zmagovati in trpeti. — Tudi mi podpisani zastopniki horjulske občine očitno iz- povemo, da smo in hočemo biti vedno z Vami in za Vas vselej in povsod, v boju in zmagi. Torej ne omagujmo, vsaj pregovor pravi: Če delo plaši — pa plačilo budi.

Horjul, dne 28. novembra 1892.

Jernej Logar, Jan. Cepen, Fr. Bradaška, Franc Merzlikar, Jan. Leben, Jože Marolt, Jan. Janše, Jan. Rosman, Lor. Škof, Fr. Brešič, Jan. Lavrivč.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 24. decembra.

(Udanostne izjave) poslane so prevzvišenemu gospodu knezo-škofu ljubljanskemu nadalje obične: Brezovica pri Ljubljani, Sv. Jošt-Breznica pri Kranju, Log pri Ljubljani, Srednja Vas v Bohinju in Vič pri Ljubljani. — Živele vrle občine in njihovi zavedni zastopniki!

(Letošnje slovastveno božično darilo) nas je zelo oveselilo — Wolfov slovensko-nemški slovar, katerega prvi sešitek je izšel tedni. Kako krasno delo, kako vestno in natančno obravnavanje stvarine! Slovencem pravi ponos. A o tem sadu dolgega, trudopolnega prizadevanja bomo govorili še natančneje, za danes le naznamo prvi zvezček, ki na veliki osmerki drobnega a razločnega tiska prinaša besede od a do cerovje. — Vsi slovenski listi so veselo pozdravili napovedani slovar; izmed nemških tudi „Südsteirische Post“, ki pa ozirom cene piše: „Der Preis wurde mit 50 kr. pro Heft fest gestellt, so dass das ganze Werk, das auf 20 Hefte berechnet ist, 10 fl. kosten würde. An und für sich ist ein solcher Preis für lexicographische Arbeiten ein mässiger, in diesem Falle aber muss er als ein höher bezeichnet werden, weil durch die Mühseligkeit des weil. Fürstbischofes Wolf ein Capital zu dem Zwecke der Herausgabe des Lexicon vorhanden ist, wodurch nicht nur die Druckkosten leicht gedeckt werden können, sondern auch ein Ueberschuss verbleibt.“ To mnenje je povzela tudi „Nova Soča“ v št. 51., zato moramo v pojasnilo povedati obema listoma, da dotična zapuščina Wolfova ni samo za izdavanje slovarja, ampak je namenjena tudi, da se iz nje vzdržuje ljubljansko deško semenišče. Tudi morda ni znano gospodu dopisniku, da je za več ko tridesetletne priprave na slov.-nemški del slovarja, za nakup raznih zbirk, rokopisov itd. ista zapuščina že potrošila lepo vrsto tisočakov, še predno je bilo mogoče, začeti s tiskom drugega dela. Ako to veliko svoto prištejemo oni, koje bo treba, da se dovrši slovensko-nemški del, potem moramo trditi, da vsak sešitek stane založništvo ne samo 50 kr., za kar se zvezček prodaja, ampak še jedenkrat toliko.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je izročila prvo dvajsetkrono gospa Marija Možek-ova, ud izvan-akademične podružnice v Gradcu. Blagoslov božji bodi v povračilo iskreni Slovenki in njeni obitelji.

(Duhovne vaje.) Gg. bogoslovci v semenišču bodo, kakor je že navada, po božičnih praznikih opravljali duhovne vaje, katere ima voditi P. Findenig S. J. Po dovršenih vajah, novega leta dan, bodo ml. knezo-škof 21 bogoslovcev podelili touzuro, 18 pa male duhovne rede.

(Iz Črne Gore.) Glagolski „misal“ za Črno Goro bo dotiskan februarja meseca 1893. Ob tej priliki pošljejo sv. oče črnogorskemu knezu jeden izvod imenovane knjige in zraven lastnoročno pismo. — Katoličani črnogorski se pripravljajo na vso moč, da bi mogli dostojno proslaviti petdesetletnico škofovanja sv. očeta, in „Glas Črnogorca“ pristavlja tej vesti, da se je nadejati, da se ta slavnost dovrši, kakor se spodobi jednemu maloštevilnih sodobnih velikanov in prijatelju Nj. V. gospodarja črnogorskega.

(Slovenske gledališče.) V ponedeljek, dne 26. decembra, se bode igrala v deželnem gledališču: „N a s a k r i“, narodna igra v štirih dejanjih. Oeški spisal Ladislav Stroupežnický. Za slovenski oder priredil Iv. Gornik.

(Ogenj v Šentpetru na Notranjskem.) Iz Šentpetra se nam poroča: Danes, 23. t. m., ob 4. uri zjutraj naznanjal je plat zvona, da neke gori. Gorelo je v Spilarjevi hiši v Šentpetru. V neki manjši sobi unela se je zofa, kako in zakaj, še ni znano. Ogenj so hitro udušili domači in sosedje. Druge nesreče ni bilo. — Naj bode to migljaj, da se pri nas že skoro ustanovi gasilno društvo.

(Iz Postojne) se nam poroča: Združena odbora „Čitalnice“ in podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Postojni sta sklenila, da se družabniki imenovanih društev z najmanj vsoto 50 kr. odkupijo od medsebojnih običajnih voščil za novo leto in imendan, in sicer v korist družbe sv. Cirila in Metoda. Imenik onih p. n. gospodov, ki se bodo odkupili, prijavi bodemo svoj čas v časopisih.

(Cerkvena glasba.) V mariborski stolnici se bodo na božični dan pele nastopne kompozicije: Pri polnočnici: Sv. moč, 4-glasno brez orgelj, zložil Fr. Gruber. Introitus koralni; maša: Preis-

messe E. Stahle-ova. Vloge: Jesu decus angelicum, Dr. Witt — O Deus ego amo Te, Veselak, četverglasno brez orgelj. — Pri slovesni sv. maši: Missa septima, Haller, četvero- in petero glasno brez orgelj. Vloge: Aiblinger, Jubilate in Mitterer, O Deus, četverglasno z orgljami.

(Odlikovanje.) Tukajšnji, zaradi izdelovanja pripoznane vspešnih zdravilnih sredstev znani lekarnar Gabrijel Piccoli poslal je na bruseljsko mejnarodno razstavo svoje izdelke: „tinkuro za želodec“, „sirup-malinovec“, „Anisette Excelsior“ in „Curaçao-Naturel“. Razstavino razsodišče priznalo mu je zlato veliko kolajno v znak izvrstnosti razstavljenih zdravilnih sredstev. Čestitamo na tem odlikovanju!

(Uradni razglasi.) Razpisana je služba učitelja-voditelja na enorazrednici v Beli Cerkvi. Prošnje na okr. šolski svet v Novem Mestu do 10. jan. 1893. — Poštno in telegrafno vodstvo v Trstu razglasa, da s 1. januarjem 1893 stopi v veljavo dogovor o posredovanju poštinih uradov za naročbo časopisov in perijodično izhajajočih tiskovin. — Na poštah se torej lahko naroča na časnike, le treba pravočasno vplačevati naročnino. S tem določitvom se bodo zmanjšale poštne pristojbine in časopisi se bodo vzlasti iz vnanjih držav točneje dopošiljali. — V okrogu deželnega sodišča ljubljanskega izločijo se kraji Cirknica, Dolenja Vas, Grahovo, Zerovnica, Vlaka, Selšček, Begunje, Košljek in Bezuljak. Za te kraje se ustanovi posebno sodišče s sedežem v Cirknici.

(Za praseženega cenilnega moža) je c. kr. okr. sodišče v Ljutomeru nastavilo nekega J. Strasser-ja, kateri je že bil oskrbnik, posestnik, krčmar in živinski ogleda. Možu tedaj v novi službi ne bo manjkalo potrebne skušnje.

(Nova pošta.) S 1. januarjem 1893 se bode v Pletrovičah ob lokalni železnici Celje-Velenje otvoril nov c. kr. poštni urad, kateri bode prejemal pisma in vozno blago.

(Duhovniške vesti iz celovške škofije.) C. g. Fr. Centrih, župnik v Črni, je dobil župnijo Guštanj; č. g. H. Binder, župnik v Sirmici, je dobil župnijo v Sv. Valburgi. — Premeščeni so č. gg.: Jan. Strieder, kapelan v Volšbergu, kot provizor v Brezje; A. Confal, kapelan v Zagorici, kot provizor v Zorico; A. Pelnař, provizor v Guštanju, kot provizor v Črno; Vojt. Krejčí, provizor v Meiseldingu, kot kapelan v Stall; Jos. Konař, kapelan v Požarnici, v Zagorico; Ivan Drunecký, kapelan v Črni, v Požarnico. — Razpisana je župnija Lipaljavas do dne 1. februarja 1893. l.

(Z Reke) se nam piše: 15. t. m. se je obesil zidar Gustav Pillep v 55. letu svoje starosti. Ob 9. uri dopoldne je pil v neki krčmi četrt litra vina. Ob 10. uri je pa prišel v neko hišo ter zahteval od dekle — Slovenke — ključ od podstrešja. Ko mu služkinja na povelje gospé izroči zahtevani ključ, gré zidar na zaželeni kraj in se vkonča. Kmalu pride za njim dekla; a silno se prestraši, videča, kako mož visi. Na njeno vpitje prihité drugi, a zaman, v možu ni bilo več življenja. Žalostno! — Pri cerkvi sv. Vida bodo napravili novo fasado, primerno krasni zgradbi te hiše božje. Cerkve sv. Vida je najlepša v našem mestu. Napravili so jo jezuitje, kateri so bili pod Marijo Terezijo odslovljeni. V samostanskem poslopu je zdaj laška in madjarska (!) gimnazija in ljudska šola. Pri cerkvi je pa sedež bratovščine žalostne Matere Božje. Hram božji je dobro ohranjen. V sredi njegovi se vzdiguje mogočna kupola, katero drži 8 granitnih stebrov. Znamenita je po križu v velikem oltarju, kateri je silno star in ima napis: „Ex hoc crucifixo huius lapidis ictus excussit sanguinem“. V 13. stoletju je namreč zagnal vanj kamen neki hudobnež, in nato je pri-tekla kri iz razpela. Isti kamen visi še zdaj poleg križa. Veseli nas, da dobi nov okras cerkev, katera je v resnici krasota našega mesta. — 18. t. m. je bilo ob 6. uri zjutraj v kapucinski cerkvi neki revij iz Kastve ukraden 11 gld. Isto jutro je bilo tudi neki drugi ženi ukraden 5 gld., ko je bila pri sv. maši v cerkvi č. gg. benediktink. Tako se pri nas množi zlo in tatvina, odkar ne marajo za Boga ne v šoli, ne v javnosti. Sad brezverstva se že kaže. Da bi le nekaterim o pravem času odprli oči! — Veseli in toli znameniti božični prazniki so tukaj. Vendar za nas ne bodo v polni meri veseli, ker ne bode polnočnice. Ta je že več let odpravljena za-

radi nekaterih razgrajalcev. Tudi v bližnji okolici ni čuti v sveti noči mlega petja in glasnih orgelj zaradi naših nemirnežev. Celó na Trsatu je hiša božja zaprta do 6. ure zjutraj. Prejénja leta so imeli tam lepo opolnočno opravilo, a ker so naši ničvredneži tudi tam oskrnili službo božjo, se je moralo vse opustiti. Ti elementi nam ne delajo najboljše časti, a njih potomci bodo še slabši, kakor kaže. Človek brez Boga je huši od brezumne živine. O tem smo dobro prepričani. — Pa tudi to, da smo brez snega, se nam zdi neprimerno za božične praznike. Zato ne čutimo onega veselja, katero smo včasih občutili. V okolici je sicer vse belo, a pri nas cvetó: rožmarin, slepe koprive in vijolice. V dokaz te trditve evo Vam šopek iz omenjenih cvetic!

(Ogersko-hrvatsko pomorsko društvo.) Z Reke se nam piše: Nedavno sem šel k morški obali, da vidim kakšne parobrode, brodove in barke imamo sedaj v naši luci. Bilo jih je veliko. Zroč in občudavač te morske velikane z visokimi in širokimi dimniki, zapazim med njim lep, velik parobrod z napisom „Zagreb“. Vzbudil je v meni veliko pozornost, zato si ga še bolj ogledujem in pozvedujem, od kod je prišel in čigav je. Kar vem o njem, je to: Parobrod „Zagreb“ je bil v tem letu narejen iz samega železa in sicer v Grangemuthu na Škotskem. On nosi 535 ton ali 535.000 met. stotov. Stroj njegov velja za 828 konjskih močij. Lepi parobrod je 175 čevljev dolg, 26 čevljev visok in 2 1/2 čevlja širok. Priplul je iz Angleske ter pripeljal oglja. Kapitan mu je Hrvat Andrianić iz Bakra. Napravilo ga je „ogersko-hrvatsko pomorsko društvo s hrvaškim denarjem“. V začetku je bilo hrvaško društvo „Mate Švrljuga“, katero se je s svojimi malimi in hitrimi parobrodici zelo priljubilo ob našem Primorju in Dalmaciji. To društvo se je pozneje spojilo s senjskim pomorskim društvom „Krajač“ in še z nekaterimi drugimi domačimi društvi ter si nadelo ime „ogersko-hrvatsko“ pomorsko društvo. Dasi se imenuje tudi „ogersko“, je vendar čisto hrvaško in zeleti je, da bi se vedno tega zavedalo ter dajalo svojim parobrodom pristno hrvaška imena. Madjarskega društva „Adrije“ parobrodi imajo samo madjarska imena; zakaj ne bi tedaj našega društva parobrodi imeli naših imen? Madjari bi seveda tudi to društvo radi oslabili, kakor so „Lloyda“, a ne da se jim. Zato so se z njim pogodili, mu izročili poštno službo od Reke do Albanije ter mu dajo tudi vsako leto nekako subvencijo za to.

Telegrami.

Bukarešt, 23. decembra. Senat je vsprejel trgovsko pogodbo z Anglijo. Na vprašanje liberalca Aureliana, če bode ta pogodba vzorec drugim trgovskim pogodbam, je odgovoril minister vnanjih stvari, da se še sedaj pogaja s Francijo in Nemčijo.

Belgrad, 23. decembra. Poročila, da se misli odpraviti državni svet, neso utemeljena.

Pariz, 23. decembra. Vsled Andreux-ovih izpovedev v panamski komisiji je Floquetovo stališče jako omajano. Pričakuje se, da odloži predsedstvo zbornice.

Buenos-Ayres, 23. decembra. Včeraj je bil ministerski svet, katerega so se udeležili generali Roca, Mitre, Pelegrini in argentinski poslanik v Chilu. Ta ministerski svet se je posvetoval o odnošajih s chilsko državo.

Umrli so:

21. decembra. Apolonija Selan, posestnikova žena, 62 let, Hauptmanca 3, marasmus senilis. — Jakob Lusser, delavec, 51 let, Poljanski nasip 50, plinčnica. — Marija Nadrah, postrežbočeva žena, 40 let, Dunajska cesta 14, jetika.

Tu je l.

22. decembra.

Pri **Maliču**: Hochstätter, trgovec, z Dunaja. — Dubinski, potovalec, iz Lvova. — Schawerda, inženir, iz Ribnice. — Konsek, logarski oskrbnik, iz Trziča. — Bodolo iz Trsta. — Stramlitz, stotnik, iz Sinja. — Fuchs, graščak, iz Kokre. — Malič iz Inomosta. — Müller iz Pulja. — Hohn, geometer, iz Litije. — Pliker, uradnik, iz Ljubljane.

Pri **Stonu**: Grünhut in Weiss, trgovci, z Dunaja. — Mayrgündler iz Grada. — Berger iz Zagreba. — Bethheim iz Vel. Kaniže. — dr. Dereani, okr. zdravnik, iz Kamnika. — Krötzer, uradnik, s soprogo iz Beljaka. — Gruden z Jeličevrha. — Lapajne iz Idrije. — Berger iz Trsta. — Wertman z Reke.

Pri bavarskem dvoru: Ladstätter, iz Lvova. — Samide posestnik, iz Šalke Vasi. — Bamberger, potovalec, iz Ljubljane.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur mm
POSLOVANJE					
		termometar u jutro	merenjem po Cairlin		
23	7. u. jut.	734.1	—1.2	brezv.	oblačno
	2. u. pop.	734.7	—0.6	sl. vzh.	"
	9. u. zveč.	735.2	—2.2	sl. zapad	snež
Srednja temperatura —1.3, za 1.2 nad normalom					

Zahvala.

Dne 30. novembra t. l. poškodoval sem se bil vsled padca prav močno na desni roki.

C. kr. priv. zavarovalnica „Avstrijski PHÖNIX“ na Dunaji, pri kateri sem proti nezgodnim škodam zavarovan, izplačala mi je po svojem glavnem zastopniku gosp. Jos. Perhavcu v Ljubljani zavarovane dnevnice jako točno in v popolno zadovoljnost mojo, vsled česar si štejem v dolžnost javno izreči svojo zahvalo in imenovano društvo vsakomur najtoplejše priporočati.

V Ljubljani, dne 24. decembra 1892.

(1) **Adolf Hauptmann,**
tovarnar.

Na Najvišje povelje Nj. c. in kr. apostolskega veličanstva. Bogato oskrbljena po c. kr. ravnateljstvu loterijskih dohodkov z jamčena

XXVIII. državna loterija

za civilne dobrodelne namene.

3135 dobitkov v skupnem znesku 170.000 gld. in sicer: 1 glavni dobiček s 60.000 gld. z dvema preddobitkoma in dvema podobitkoma a 500 gld., 1 glavni dobiček s 30.000 gld., z 1 preddobitkom in 1 podobitkom po 250 gld., 2 dobitka po 10.000 gld., 10 dobitkov po 1000 gld., 15 dobitkov po 500 gld., 100 dobitkov po 100 gld., naposled serijski dobitki v skupnem znesku 30.000 gld. — Žrebanje se bo vršilo nepreklicno dne 29. decembra 1892. — Srečka stane 2 gld. avstr. velj.

Podrobnejša določila ima igralni načrt, ki se dobi brezplačno s srečkami pri oddelku za državne loterije, Dunaj, I., Riemergasse 7, II. Stock, in Jakobshofe, kakor tudi po mnogih prodajalnicah. — Srečke se pošiljajo poštne proste.

Dunaj, oktobra meseca 1892.

81 6-6

C. kr. ravnateljstvo loterijskih dohodkov,
oddelek državne loterije. 464 6-6

Najnižje cene.

Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch,
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mostni trg 15.

Učenec,

ki je bil sprejet za vajenca v **špecerijsko prodajalnico v srednji Ljubljani**, a je moral — mesto v prodajalnici se vežbati za svoj poklic, — **celih 15 mesecev le žaklje in zavrtke raznašati** po mestu ter prav na ameriški izkoristni način dirjati z vozičkom po ulicah in cestah, želi v kako drugo prodajalnico za vajenca vstopiti, kjer mu bo de prilika, da se do dobrega izuri. **Težaška dela** si je priučil do cela pri dosedanjem gospodarju, kateri mu je vročil tudi dobro sprčevalo za pridnost in zvestobo v izvrševanju odkazane mu **težaške naloge**.

Natančneje pod L. B. pové upravništvo „Slovenca“, Vodnikove ulice. 581 (3—1)

Olepšave za božično drevesce

KAROL BIENIUS

sedaj na Dunaji I., Singerstrasse št. 11, Mezzanin.
Telefon 4929.

Najnižje tovarniške cene na debelo.

Velikanska novost! Žareče in kristalne kroglice in jajca po 12 kr. in dražje.

Naravnost vpeljani japonski lampijoni za božična drevesca, mično transparentni, po 6 kr. Čudovito se sukajoče kroglice po 3 kr., plodovi po 8 kr., orehi po 6 kr., jajca po 10 kr. in dražje, popolnoma obvit s srebrnimi nitkami.

Prekrasne novosti steklenih plodov in mičnih fantazijskih obeškov v jako lepe spremeni- najočih se barvah. Narejene so tako, da se otroci ne poškodujejo, če se razbijejo. Karton z 12 kom. 30 kr. in dražje kakor angelji in zvezde za vrh drevesca kom. po 8 kr. in dražje. Plastični plavajoči božični angelji po 15 kr. in dražje.

Novovrstne odsvitajoče olepšave
Ceniki tisočerihi lep in najnovejših 472 (7—3)
olepšav za božična drevesca zastoj.
Nikjer nemam podružnice.

Primerna darila!

priporoča uljudno

Fran Čuden,

urar,

preje **J. GEBÄ,**

v Ljubljani, Slonove ulice št. 11,

ter vabi uljudno pred. duhovščino in sl. občinstvo na ogled svoje **velike izborne zaloge** najraznovrstnejših

žepnih ur, zlatih, srebrnih in nikelnatih, stenskih ur z nihalom, ur s stojalom in ur budilnic (Weckeruhren), ur z godbo in godbenih valčkov v lličnih politiranih omaricah, raznovrstnih veriž, prstanov in uhanov.

Cene žepnim uram so naslednje:

Najfinije nikelnate ure od gld. 4-20 do 6-
srebrne ure s ključem " 7-50 " 10-
srebrne remontoir-ure " 7-50 " 12-
iste z dvojnim oklepom " 9- " 18-
zlate ure za dame " 16- " 35-
zlate ure za gospode " 24- " 130-

Garantiram povsem za poštenost pri meni kupljenega blaga; za zanesljivost mehanizma pa eno leto jamčim. — Cenjeni naročniki se mogó prepričati, da moje blago ni zamenjati z dunajskim tovarniškim blagom, vzlic temu da prodajem dobro blago za res nizko ceno.

Popravila izvršujem točno in zanesljivo ter jamčim za dobro izvršbo. — Vnanjim naročnikom postrežem po želji z obratno pošto. 17-16 205 38-38

Ilustrovani ceniki na željo gratis in franke.

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse **zobne operacije** in zobna plombovanja

A. PAICHEL,

(12) 96

zobozdravnik

pri Hradskega mostu I. nadstr.

Naznanilo preselitve.

IVAN MIKLAYC

krojač v Ljubljani

usoja si uljudno naznaniti, da se je preselil v

Čevljarske ulice

ter se ob jednom priporoča v naročilo

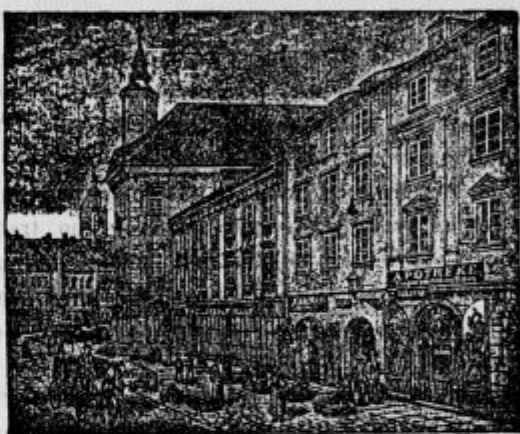
raznovrstnih oblek

katero izdeluje po najnižji ceni. Posebno priporoča jako cenene

suknje iz domačega sukna

547 6-6

(Lodenröcke).

Za bolne in zdrave

je najboljša hranilno sredstvo, silno potrebno za zdravje, priznana od zdravnikov kot „izvrstno“ in od mnogih bolnikov s spričali najtopleje priporočena

Trnkóczy-jeva

hmeljna sladna kava

z dobrim okusom iz lepo dišavo.

Zavitok s 1/4 kg. velja 30 kr. — Jako ceno pridejo zaviti 4 kg.

Dobiva se po poštni adresi pri Ubaldu pl. Trnkóczy-ju, lekarnarju v Ljubljani; na Dunaju imajo zalogo lekarnarji: **Viktor pl. Trnkóczy**, V. okraj, Hundstürmerstrasse 113; **dr. Oton pl. Trnkóczy**, III. okraj, Radetzkyplatz 17, **Julij pl. Trnkóczy**, VIII. okraj, Josefstädterstrasse 30; v Gradcu (Stajarsko) **Vendelin pl. Trnkóczy**, lekarnar; nadalje v vseh lekarnah, prodajalnicah dišav, kupelih itd.

(1391) Prekupi imajo obilen rabat. (34)

Zlata kolajna, Bruselj 1892.

Najboljše sredstvo za

želodec,

katero želodec in opravlja prebavnih delov života krepi in tudi odprti život pospešuje, je

tinktura za želodec,

katero pripravlja

Gabrijel PICCOLI,

lekar pri „angelju“

v Ljubljani na dunajski cesti

Cena 1 stekl. 10 novcev.

58— 50—1

Izdelovatelj razpošilja to tink-

turo v zabojčkih po 12 steklenic

in več. Zabojček z 12 steklenic stane gld. 1.36; s 24 gld. 2.60; s 36 gld. 3.84; s 44 gld. 4.26; 55 steklenic tehta 5 kg s poštno težo in velja gld. 5.26; 110 stekl. gld. 10.30. Poštino plača vedno naročnik.

P. n.

Predno se popolnoma preskrbite z **božičnimi darili**, prosim uljudno, oglejte si še našo

božično razstavo

v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4, 2. dvorišče.

Z velespoštovanjem

za kočevsko domačo obrtnijo: **F. Stampfel.**

N. S. Od januarja 1893 bode prodajalnica na voglu glasbene dvorane na Kongresnem trgu. 583 5-5

Cerkvena oprava,

priprosta in fina, izvršena v vseh slogih, dobi in naroča se pri

Leop. Tratniku
v Ljubljani, sv. Petra cesta 27. 267 52-36

Kiparski in pozlatarski obrt.

Priporočilo.

588 3-1

Prečast. duhovščini, cerkvenim predstojništvom in sl. občinstvu priporočam se uljudno v vsakovrstno izvrševanje

kipov od lesa in marmorja, lesenih altarjev, prižnic, okvirov za križevi pot in razne slike itd.

dalje pozlačenje in prenavljanje starih altarjev in sploh v vsa v to obrt vstevajoča se dela. — Opirajoč se na večletno poslovanje in lastno izkušnjo obljubim točno, trajno, dobro delo, vestno postrežbo in nizko ceno. Velepoštovanjem

Andrej Rovšek, kipar in pozlatar v Moravčah.

Otročji vozički

jako fini, močni in lepi dobivajo se pri meni skozi leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor radeče modro, sivo in olivno, po gld. 5-50, 6-—, 7-8-—, 9-—, 10-— in višje po vsaki ceni do 20 gld

Anton Obreza,

tapecirar,

v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.

Najcenejši kraj za nakupovanje otročjih vozičkov. 537 50-7

Tlakanje z rudečim tirolskim porfirjem

je trpežno in priporočljivo.

Naznanilo in priporočilo.

Cenj. stavbenim in tovarniškim podjetnikom in spošt. posestnikom hiš usojam si podpisani uljudno javljati, da sem prevzel za Kranjsko

zastopstvo in zalogo

tirolskega rudečega porfirja

ter se priporočam najuljudneje v mnoga naročila na

tlakanje trotoarjev, prelazov, vhodov, hodnikov, dvorišč, skladišč itd. itd.

s priznano izvrstnim tirolskim porfirjem po primerno nizki ceni. Za stavbe priporočam tudi 1 do 4 cm. debele plošče za tlakanje kleti.

Velepoštovanjem

580 3-2

ALOJZIJ VODNIK, kamnoseški mojster v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 32.

Sarg-ovo zdravstveno oblastveno preskušeno zobno čistilno sredstvo

KALODONT.

Dobiva se v lekarnah in parfumerijah itd. kos po 35 kr. (539) 22-4

Izborna, pristna istrska vina (Teran)

lastnega pridelka

hektoliter gld. 13-— do 15-—

postavljen na postajo Kanfanar (Canfanaro) v posodah od najmanje 100 litrov in višje priporoča

Gio:amo Basilisco,

posestnik v Kanfanaru (Canfanaro), postaja drž. žel. proga Divača-Pulj, Istra.

585 (3-1)

Prodajam tudi

najboljši refošk v buteljah

po jako nizki ceni.

10

goldinarjev

stane pri meni eden modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljša tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapetirani in močnim platnenim evilhom preobljeni ter pri najtežji rabi do 15 let nobenih poprav ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj s- vselej natančna mera postelje v notranji luči. — Ako se torej dobi za 10 gld. dober tapetiran modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malo vredne nadomestke (kakor žičaste žimnice, slavnice itd.), kateri pravemu namenu, imeti dobro posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapecirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.

Ta domača, narodna trdka bodi prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu najboljša priporočena za nakupovanje žimnic, garnitur, divanov, stolov, preprog, zagrinjal in vsega v tapetno obrt spadajočega dela.

Ceniki s podobami zaslonj in franko. — Hitra in poštena postrežba, nizke cene. 536 50-7

Kreditno društvo kranjske hranilnice.

P. n. udeležnikom kreditnega oddelka našega društva javljamo, da je sl. ravnateljstvo kranjske hranilnice

obrestno mero od 1. januarija 1893 za naše menice, ki krožijo do štirih mesecev, od 5 1/2

znižala na 5 odstotkov

in za menice, ki krožijo od štirih do šestih mesecev, od 6 1/2

na 5 1/2 odstotkov.

To znižanje obrestne mere bode uveljavljeno za menice, ki se bodo od dne 1. januarija 1893 na novo vložile, oziroma za menice, ki bodo prolongovane.

Kreditno društvo kranjske hranilnice.

V Ljubljani, decembra meseca 1892.

584 (2-1)

Načelnik:

Matevž Treun.

Zaspanje izključeno!

Cena 2, s kaledrom 3 gl., s cifernico svetlečo se ponoči

40 kr. več, ta koledarska budilnica, s cifernico svetlečo se po noči, z nizkim zvonom, montirana, gld. 4-75.

Novost! 40glata kaseta oblika, nikelnokrovje pozlačeno, bogato eizelovano, skoro 28 cm. visoko, ura budilnica s bitjem 1/2 in 1/2 ure, cena gld. 6-—, brez bitja gld. 5-—.

Kukovna ura, bitje 1/2 in 1/2 ure, 50 cm. dolgoti, izrezljana omarica, koščeno kazalo in številke, cena 7 gld. Kukovica, prepelica in repetiranje, dolgoti skoro 1 m., bogato zrezljano gld. 18-50. **Kovinska trpežna remontoir ura za gospode**, odkrita, masivno novorebrno okrovje, gld. 4-—, z dvojnim okrovom gld. 6-—.

Remontoir ura za gospode in dame z okrovom iz pristne 13lotnega srebra, marka **Dauerhaft** (trajno), 0-15 rubinov, gld. 9-—, s trojnim okrovom gld. 11-—.

471 13-8

EMIL MAYR, Dunaj, I., Schottenring 33.

Vse proti dveletnemu jamstvu. Tovarniški ceniki zaslonj.

Les za stavbe in za rezanje

v vseh množinah in velikostih

deske

v najraznejših velikostih in oblikah, najboljše in tudi slabše

kupuje

stavbinsko podjetje

Viljem Treo,

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 10.

589 (3-1)

Važno za imajoče srebrn denar!

Preklicanje srebrnega denarja konvencijske veljave.

31. dan decembra 1892 je poslednji dan, katerega se zamenjavajo po naredbi c. k. finančnega ministerstva z dné 8. avgusta 1892 srebrni denarji konvencijske veljave pri c. k. državni blagajnici še z njih popolno imensko vrednostjo. — Po tem obroku dobi se zanje povrnjena le srebrna vrednost, kar pomenja zgubo kacij 30 odstotkov, ker bi se po sedanjem kurzu zgubilo pri konvencijskem tolarju najmanj kacij 60 kr., pri goldinarskem srebrnjaku kacij 30 kr. in pri dvajsetici kacij 10 kr. proti zamenjavalnemu kurzu. — Tisti, ki imajo take denarje, se opozarjajo na to znatno premembo v vrednosti, ki nastopi dné 31. decembra, da zamenjavalnega obroka ne zamudé.

Ta denarja zamenjava, kakor tudi oskrbuje zamenjavo srebrnih denarjev, ki so že iz kurza, in inozemskih srebrnih denarjev po vsakočasnem srebrnem kurzu

Bančna hiša J. C. Mayer v Ljubljani.

J. N. POTOČNIK,

krojaški mojster,
v Ljubljani, Kongresni trg, v uršulin-
skem poslopju, priporoča se osobito precast.
duhovščini v natančno izdelovanje

duhovniških sukenj, talarjev itd.

V zalogi ima najboljšo in trpežno blago,
kakoršno se rabi za izdelovanje najraznejših
duhovniških oblik. Postrežba je uljudna, točna;
cene možno nizke. 363 26-21

Podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup

prireja lekarničar Julij Herbabny na Dunaji.

Ta že 22 let z največjim uspehom rabljeni, od mnogih zdravnikov najbolj priznani in priporočani prsi sirup raztaplja slez, upokojuje kašel, pomanjšuje pôt, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešuje narejanje kosti. Cena steklenice Herbabnyjevega apneno-železnega sirupa je 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavijanje. (Polovičnih steklenic ni)

se torej vselej izrečno Herbabnyjev apneno-železni sirup. Pazi naj se tudi na to, da je zraven stoječa oblastveno protokollirana varstvena znamka na vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati niti z nižjo ceno, niti z družimi pretvezami, da bi kupili kake ponaredbe! 473 20-2 83 6-2

Osrednja razpošiljalnica za provincije: na Dunaju, lekarna „zur Barmherzigkeit“ JULIJA HERBABNY-ja, Neubau, Kaiserstrasse 75. Prodajajo ga gospodje lekarničarji: V Ljubljani J. Svoboda, Gab. Piccoli, Ubald pl. Trnkoczy, W. Mayr; dalje ga prodajajo v Celju: J. Kupferschmied, Baumbachovi dediči; na Reki: J. Gmeiner, G. Prodám, A. Schindler, Ant. Mizzam, lekarničar. F. Prodám, M. Mizzam, drog.; v Brezjah: A. Ruppert; na Sovodjem (Gmünd): E. Müller; v Celovcu: W. Thurnwald, P. Birnbacher, J. Kometter, A. Egger; v Novem mestu: A. pl. Sladoviez; v Št. Vidu: A. Reihel; na Trzinu: A. Siegl; v Trstu: E. Zanetti, A. Suttina, B. Biasoletto, J. Seravalle, E. v. Leutenburg, P. Prendini, M. Ravasini; v Beljaku: F. Scholz, dr. E. Kumpf; v Crnomlju: Blažek; v Velikovu: J. Jobst; v Wolfsbergu: J. Huth.

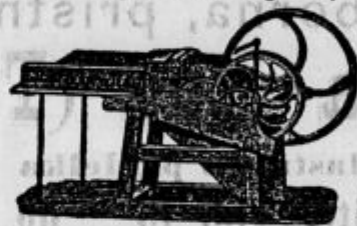
Največja zaloga šivalnih strojev

JAN. JAX,
LJUBLJANA,
Dunajska cesta 13.

Najnižje cene. Ugodni vplačilni obroki se dovoljujejo. Zamenjuje stare stroje.

Poprave vrše se točno, trajno 556 in ceno. 30-5

Vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo,

mlatilnice, čistilnice za žito, trierje, slamoreznice, mline za sadje, stiskalnice za sadje in vino, za grozdje, kakor vse druge stroje in priprave za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo itd. priporoča v najnovejši in najboljši obliki, po ceni:

IG. HELLER, DUNAJ,

Praterstrasse 75.

Ilustrovani seznamiki in pohvalne pisma v hrvaškem, nemškem, italijem in slovenskem jeziku po zahtevanju brezplačno in franko. — Čas za poskuse — garancija, ugodni pogoji.

165 (12-12)

„AVSTRIJA“

vzajemno zavarovalno društvo na življenje in rente

na Dunaju, Schottenring št. 8 v lastnej hiši. — Ustanovljeno meseca avgusta 1860.

Zavaruje na človeško življenje v vseh kombinacijah po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji.

Zavarovane svote se točno izplačujejo.

Pri „Avstriji“ zavarovanih je že čez 34.000 oseb za 20.501 milijon goldinarjev. Poroštveni zalogi znaša 2,918 milijonov goldinarjev.

Izplačila je „Avstrija“ do zdaj že 7,444 milijonov goldinarjev.

Vsi načini zavarovanja za slučaj smrti veljavni so za one, ki spadajo še pod vojaško dolžnost tudi za slučaj smrti v vojski ali njenih posledice, ne da bi bilo treba za to kaj doplačati.

Najvažnejše kombinacije zavarovanja na življenje so:

I. Zavarovanje za slučaj smrti: Zavarovana svota izplača se, kadarkoli se smrt pripeti.

II. Nasprotno zavarovanje pri zakonskih.

III. Zavarovanje na doživetje in ob enem za slučaj smrti: Zavarovana svota izplača se zavarovancu pri poprej določeni starosti njemu samemu ali pa njegovim dedičem, kadarkoli bi zavarovane poprej umrl.

IV. Zavarovanje z dvakratnim izplačilom zavarovane svote: Prvi izplača se, kadar zavarovane določeno starost doseže njemu samemu in drugič po njegovi smrti njegovim dedičem.

V. Zavarovanje rent (penzije).

VI. Zavarovanje z izplačilom zavarovane svote o naprej določenem času.

VII. Zavarovanje na dožitje: Zavarovana svota izplača se o naprej določenem času; ako bi pa zavarovane poprej umrl, povrnejo se vplačila s 5% obrestnimi obrestmi.

VIII. Zavarovanje dote otrokom: Zavarovana svota izplača se, kadar zavarovane določeno starost doseže. Ko bi plačnik poprej umrl, odpade daljino vplačevanje, in ko bi zavarovane pred določeno starostjo umrl, povrnejo se vplačani znesek.

Oglasila k zavarovanju sprejema ter pojasnila in tarifa brezplačno daje: (32) 12-12

Nadzorništvo „Avstrije“ v Ljubljani: Ig. Valentinčič.

Pisarna: Sv. Petra cesta šte. 73.

Dunajska borza.

Dne 23. decembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 50 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 „ 20 „
Zlata renta 4%, davka prosta	116 „ 10 „
Papirna renta 5%, davka prosta	100 „ 40 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	980 „ — „
Kreditne akcije, 160 gld.	311 „ 40 „
London, 10 funtov stl.	120 „ 25 „
Napoleonondor (20 fr.)	9 „ 58 „
Cesarski cekini	5 „ 67 „
Nemških mark 100	59 „ 05 „

Dne 23. decembra.

Ogerska zlata renta 4%	113 gld. 55 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 „ 40 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	141 „ 25 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	154 „ 75 „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	187 „ — „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 „ 50 „
Zastavna pisma	100 „ 50 „
Kreditne srečke, 100 gld.	193 „ 50 „
St. Genois srečke, 40 gld.	67 „ 50 „

Ljubljanske srečke, 20 gld.	25 gld. 25 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 „ 90 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 „ 25 „
Salmove srečke, 40 gld.	66 „ — „
Windischgrazove srečke, 20 gld.	60 „ — „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	148 „ 25 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2795	— „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	88 „ — „
Papirni rubelj	1 „ 19 1/2 „
Laških lir 100	— „ — „

List „Mercur“.

Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločilnih pojavih na dunajski borzi. Sveto pismeni in ustni brezplačno. Celotna naročnina s portno pošiljateljico vred gld. 2 60.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Žrebanje dne 2. januarja.

Dunajske komunalne promese

à gld. 3 1/2, in 50 kr. kolek.

Glavni dobiček 200.000 gld. avstr. velj.

Kreditne promese

à gld. 4 1/2, in 50 kr. kolek.

Glavni dobiček 150.000 gld. av. v.

Obe vkupe le 8 1/2 goldinarja.